

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ

THE FACTORS WHICH AFFECT STRESS IN DUTIES OF POLICE OFFICERS IN SPECIAL
SERVICE DIVISION POLICE

อรวรรณ แสงทอง

Orawan Sangthong

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ 2.) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในการปฏิบัติงานของตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ในกลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ จำนวน 277 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่งเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการทดสอบสมมติฐานโดยสถิติวิเคราะห์ ค่า t-Test และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณเป็นรายคู่ต่อโดยวิธีของ Scheffe's

ผลการวิจัยพบว่า 1.) ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อยู่ในชั้นยศ คือชั้นประทวน มีอัตราเงินเดือน 10,000 – 19,999 บาท มีอายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2.) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านลักษณะงาน ด้านบทบาทในองค์กร ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3.) ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ระดับการศึกษา และชั้นยศ ที่แตกต่างกันมีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4.) ปัจจัยส่วนบุคคล คือ อายุ สถานภาพ อัตราเงินเดือน และอายุราชการ ที่แตกต่างกันมีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

คำสำคัญ : กองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ , ปัจจัย

Abstract

The aim of this independent study were 1) To study the factors which affect stress in duties of police officers in Special Service Division.2) To compare the factors which affect stress in duties of police officers in Special Service Division Police differentiated by personal factors on their performances.The samples in this study were 277 police officers of the Special Service Division Police using questionnaires as a tool for data collection.

The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested with one-way Anova, t-test when the difference are found will compare by The Scheffe's Post hoc Comparison with a statistical significance level of 0.05.

This study found that 1) Most of the personal factors of the sample were male, age in the range of 20-29 years, single in martial status, bachelor's degree in education level,rank is warrant, monthly income 10,000 – 19,999 baht with work experience ranges lower 5 years. 2) 4 sides of the factors which affect stress in duties (responsibilities,role in the organization,success and pregress in job and relationships in the workplace) of the samples were mostly in high level. 3) Different personal factors, such as gender,education level and rank aren't effect stress in duties of the samples at the statistical significance level of 0.05. 4) Different personal factors, such as age,status,salary and service life are effect stress in duties of the samples at the statistical significance level of 0.05.

Keyword : Special Service Division, Factors

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันปัญหาความเครียดได้กลายเป็นปัญหาทางสุขภาพจิตที่สำคัญของคนทุกเพศทุกวัย เพราะสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาเงินเฟ้อ ในปัจจุบันปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดความไม่สงบในสังคม ส่งผลให้คุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง (อาทิตย์ ชัยประคองชีพ , 2554, หน้า 1)

ความเครียดมีผลกระทบทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม เมื่อมีความเครียดเกิดขึ้น หากสามารถแก้ไขหาทางออกได้ก็เป็นสุข แต่ถ้าไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ก็จะเกิดความวิตกกังวลเป็นความเครียดและความเครียดนั้นจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคทางกายและจิตใจขึ้น ซึ่งทำให้เกิดผลเสียอย่างมากมาย และหากบุคคลใดต้องเผชิญกับความเครียดอย่างรุนแรงหรือเรื้อรังเป็นเวลานานก็จะทำให้ สมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจของตนเองและผู้ใกล้ชิด ถูกบั่นทอนลงไปเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของการเกิดโรคทางกายอันเนื่องมาจากสภาพจิต ความผิดปกติทางอารมณ์ การใช้เหตุผลและวิจารณญาณลดลง การทำงานมีประสิทธิภาพต่ำ ภูมิคุ้มกันของร่างกายต่อเชื้อโรคลดลง เพราะเมื่อมีความเครียดเกิดขึ้น คนเราจะรู้สึกกังวล ไม่สบายใจ หงุดหงิด ครุ่นคิด ห่วงใย บางรายวิตกกังวลใจมาก เกิดความกลัว รำคาญใจ โกรธ ซึ่งสุขภาพจิตของบุคคลมีความสำคัญต่อสังคมและการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ถ้าบุคคลใดมีสุขภาพจิตไม่ดีก็จะเป็นผู้ด้อยความสามารถ ขาดคุณภาพและประสิทธิภาพ ในการทำงาน อันจะก่อให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม (ระพีพร แยมกลีบ, 2548, หน้า 2)

ซึ่งจากข้อมูลของกรมสุขภาพจิต (2558) พบว่าในปัจจุบันแนวโน้มสังคม มีสถิติการฆ่าตัวตายหรือพยายามกระทำสูงขึ้น จากสถิติ พบว่า ประเทศไทยมีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ ในปี 2558 อยู่ที่ 4,205 คน คิดเป็น 6.47 คน ต่อประชากร 100,000 คน เมื่อเปรียบเทียบกับ 10 ปีก่อนในปี พ.ศ.2548 ที่มีจำนวนการฆ่าตัวตายสำเร็จ อยู่ที่ 3,612 คน นั้นเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 16.41 โดยประชากรที่ฆ่าตัวตายในปัจจุบัน พบว่าเพศชายมีอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ (Completed suicide) สูงกว่าเพศหญิง เพราะวิธีที่ใช้รุนแรงกว่า และในช่วงวัยแรงงานและวัยเข้าสู่ผู้สูงอายุของคนไทยมีโอกาสฆ่าตัวตายสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น และผู้ที่ว่างงานมีความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายมากที่สุดและมีระดับความรุนแรงของความเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายในระดับสูงมากกว่าทุกอาชีพ จังหวัดที่มีการฆ่าตัวตายสูงสุดในไทย คือ เชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย ระยอง จันทบุรี ซึ่ง

อาการหรือสัญญาณของผู้ที่เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย คือมีความคิดอยากฆ่าตัวตาย ต่อเนื่อง 2 อาทิตย์ขึ้นไป มีอาการเตือนคนข้างเคียงมีความคิดไม่อยากอยู่เพราะทรมาน (สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2558)

ตำรวจถือเป็นหน่วยงานขั้นต้นในกระบวนการยุติธรรมที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีหน้าที่ปกป้องคุ้มครอง และควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคมให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย เป็นที่ยอมรับกันว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทสำคัญในการรักษาดูแลความสงบเรียบร้อยเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ การปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่ตำรวจคือการป้องกันภัยร้ายไม่ให้เกิดขึ้น การสืบสวนก่อนและหลังการกระทำผิด อีกทั้งต้องให้บริการประชาชนทั้งในและนอกสถานที่ และเนื่องจากอาชญากรรมหรือภัยร้ายสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา บางครั้งในขณะที่ผู้อื่นพักผ่อนเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจต้องปฏิบัติหน้าที่จึงเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดความเครียดได้ (อาทิตย ชัยประคองชีพ, 2554, หน้า 1)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่มีอาชีพรับราชการตำรวจ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะนำไปเสนอต่อผู้บังคับบัญชาให้ทราบ แสดงให้เห็นถึง สาเหตุ และปัจจัยที่ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ เกิดความเครียดในการปฏิบัติงาน สามารถนำไปสู่แนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อลดหรือขจัดความเครียดการปฏิบัติงาน และทำการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่เป็นสาเหตุของปัญหาในระยะยาว จะส่งผลให้ข้าราชการตำรวจมีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ประชาชน และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

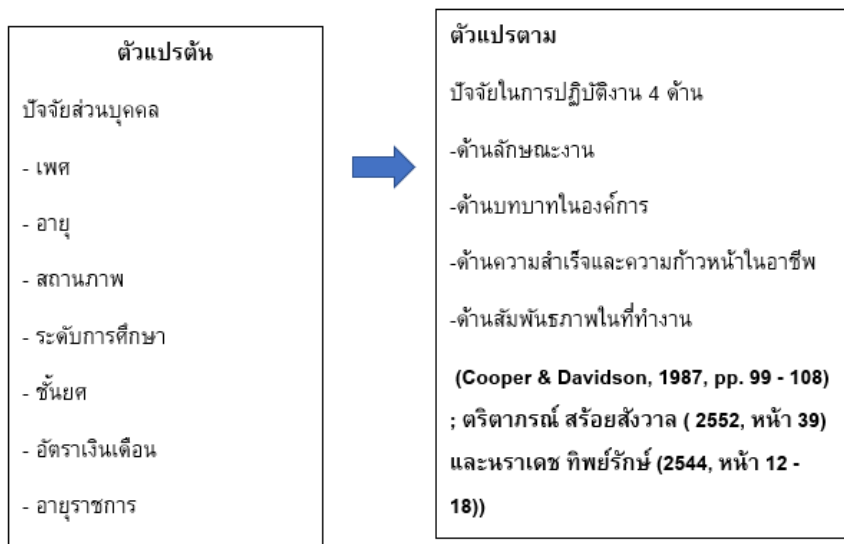
1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในการปฏิบัติงานของตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ

สมมติฐานการวิจัย

1. ข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. ข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
3. ข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
4. ข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
5. ข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ที่มีชั้นยศแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
6. ข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ที่มีอัตราเงินเดือนแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
7. ข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ที่มีอายุราชการแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียด 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านลักษณะงาน ด้านบทบาทในองค์กร ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน
2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ ตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ จำนวน 891 นาย

นิยามศัพท์

ความเครียดในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาวะในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ส่งผลให้ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ทำให้เกิดความเสียสมดุลของร่างกาย การตอบสนองที่เกิดขึ้นอาจปรากฏออกมาทั้งทางพฤติกรรมที่สังเกตได้ สังเกตไม่ได้ และมีผลทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน

ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด หมายถึง ลักษณะของความเครียดที่เกิดจากปัจจัยในด้านต่าง ๆ ด้านลักษณะงาน ด้านบทบาทในองค์กร ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน

1. ลักษณะงาน หมายถึง ขอบเขตภาระความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมอบหมายงานความสามารถและปริมาณงาน
2. ด้านบทบาทหน้าที่ หมายถึง ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษที่ก่อให้เกิดความเครียดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความไม่ชัดเจนใน บทบาทของตน ความขัดแย้งระหว่างหน้าที่ ที่รับผิดชอบกับสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง การตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้างานเกินอำนาจหน้าที่ การขาดความเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงาน ปัญหาในการติดตามงานจากเพื่อนร่วมงาน
3. ความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ หมายถึง การปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ ของตนให้ประสบผลสำเร็จจนมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพการงาน ที่ก่อให้เกิดความเครียด ได้แก่ การไม่ได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นที่พอใจความวิตกกังวลในการปฏิบัติงาน เช่น การโยกย้าย การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งชั้นยศ การพิจารณาความดีความชอบ ค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติและการขาดการส่งเสริมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4. สัมพันธภาพในที่ทำงาน หมายถึง ความสัมพันธ์ของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษกับเพื่อนร่วมงานและกับผู้บังคับบัญชาที่ก่อให้เกิดความเครียด ได้แก่ สัมพันธภาพกับบุคลากรในหน่วยงาน ความขัดแย้งกันระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน การใช้อารมณ์ การรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ขาดความสามัคคี ขาดการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานการรู้สึกถูกทอดทิ้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ และนำข้อมูลที่ได้ไปเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาความเครียด ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ประชาชน และประเทศชาติ

2. ทำให้ทราบการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ

บททวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

กรมสุขภาพจิต (2539, หน้า 7) ให้คำอธิบายของความเครียดไว้ว่า ความเครียดคือสภาวะของร่างกายและจิตใจ ที่ได้รับความกดดัน จนเกิดเป็นความไม่สบายใจ วิตกกังวล หวาดกลัว หมายความว่าไปถึงอาจจะเกิดจากการที่มนุษย์รับรู้ถึง สิ่งที่ได้ผ่านมาในชีวิต ว่าเป็นสิ่งเหล่านั้นคือภัยคุกคามภายในจิตใจ อันอาจจะส่งผลทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกาย ทำให้ร่างกาย จิตใจขาดความสมดุล และมีการตอบสนองหลายรูปแบบ ยกตัวอย่างอาทิเช่น การปกป้องกันตนเอง การเปลี่ยนไปของรูปร่างของร่างกาย ด้านการกระทำ ด้านความคิด และด้านอารมณ์ ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะสามารถช่วยทำให้ ความกดดันหรือความไม่สบายใจต่าง ๆ ค่อย ๆ ลดลง และกลับเข้าสู่ภาวะสมดุลตามเดิม

คูเปอร์ และเดวิสสัน (Cooper & Davidson, 1987 pp. 99-108 อ้างถึงใน อาทิตย์ ชัยประคองชีพ ,2554, หน้า 16-17) กล่าวว่า ความเครียดในการทำงานเป็นความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการรับรู้ของตนเองเหมาะสมกับงานหรือไม่ ดังนั้นสาเหตุของความเครียดในการทำงาน จึงไม่ใช่ สาเหตุเดียวที่ทำให้เกิดความเครียด แต่อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่เป็นไปได้ว่าก่อให้เกิดความเครียด ดังนั้น การกล่าวถึงความเครียดในการทำงานจึงต้องพิจารณาถึงบุคคลและการรับรู้ของบุคคลต่อปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด โดยได้แบ่งปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียดไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยจากการทำงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะงาน ปัจจัยด้านบทบาทในองค์กรปัจจัยด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ ปัจจัยด้านสัมพันธภาพ ในที่ทำงาน และปัจจัยด้านโครงสร้าง

นโยบายและบรรยากาศองค์กร เช่น การรับรู้ถึงภาระงานที่มากเกินไป ไม่ทราบความคาดหวังของ ผู้บังคับบัญชา การไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง หรือได้รับการเลื่อนตำแหน่งเร็วเกินไป ความสัมพันธ์กับ หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และลูกน้อง และการมีความคิดขัดแย้งกับนโยบายของที่ทำงาน เป็นต้น

2. ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว การได้รับแรงสนับสนุนจากคู่ สมรส ความปลอดภัยของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ

3. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา เชื้อชาติ ศาสนา เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงในชีวิต ความสามารถในการปรับตัว คลิสิกภาพ ปัจจัยจากการทำงาน จากสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน จากสังคมและ วัฒนธรรมนั้น เป็นปัจจัยร่วมกันเมื่อเกิดผลจากปัจจัยหนึ่งก็จะมีผลกระทบต่อปัจจัยทั้งสาม ส่งผลให้บุคคลเกิด ความเครียดได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ดอน รูปสม (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเปรียบเทียบ ความเครียดของข้าราชการสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีสถานภาพและ ระยะเวลาการรับราชการต่างกัน และเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความเครียดของข้าราชการสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ วิจัย ผลการวิจัยพบว่าความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก อันประกอบด้วย ด้านสัมพันธภาพภายในองค์กร ด้าน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอนาคต ตามลำดับ

ณัฐฐา มุลดำ (2559, อ้างใน <http://grad.bsru.ac.th/paper>) ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อ ความเครียดในการปฏิบัติงานของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองสุวรรณภูมิ ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อ ความเครียดของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมืองสุวรรณภูมิแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ปัจจัยเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม ปัจจัยเกี่ยวกับองค์กร ปัจจัยส่วนบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบุคลิกลักษณะของ บุคคลในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้า เมืองสุวรรณภูมิต่อความเครียดของข้าราชการตำรวจตรวจคนเข้าเมืองสุวรรณภูมิ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายการเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจและอารมณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมใน ภาพรวมมีความเครียด อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตรวจ คนเข้าเมืองสุวรรณภูมิ มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.01 ได้แก่ บุคลิกลักษณะของบุคคล และปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับองค์การ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และปัจจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ณัฐพงศ์ ภูริปริษา (2549) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของกำลังพล ในสังกัดกรมราชองครักษ์ เป็นการศึกษารูปแบบของงานวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า

1. กำลังพลในสังกัดกรมราชองครักษ์ ส่วนใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ปกติ
2. อายุของกำลังพลมีความสัมพันธ์กับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายได้จำนวนสมาชิกในครอบครัว ทักษะคติต่องานและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของกำลังพล

3. กำลังพลที่มีภาระในการดูแลครอบครัวและ สัมพันธภาพภายในครอบครัวแตกต่างกันมีความเครียดในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกำลังพลที่มีสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน ภาระการใช้จ่าย ปัญหาการติดยาเสพติดของสมาชิกในครอบครัวและปัญหาการเล่นการพนันของสมาชิกในครอบครัว มีความเครียดในการทำงานไม่แตกต่างกัน

อาทิตย์ ชัยประคองชีพ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการตำรวจ ในสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีสถานภาพสมรส มีรายได้ระหว่าง 10,000-19,999 บาท มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มียศชั้นประทวน ปฏิบัติงาน สายงานป้องกันและปราบปราม มีอายุราชการ ระหว่าง 10-19 ปี ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน โดยรวมและรายด้านในภาพรวมมีความเครียดอยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มี อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ และอายุราชการแตกต่างกัน มีปัจจัยความเครียดในการทำงานไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานภาพและสายงานแตกต่างกัน มีปัจจัยความเครียดในการทำงานแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐาน

เพชฌิวาส ศรีชัย (2545) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปัจจัยความเครียดใน การทำงาน กับสภาวะความเครียดตามความเป็นจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ปัจจัยความเครียดในการทำงานและการรับรู้ความเครียดตามความเป็นจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสายงานที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ ปัจจัยความเครียดในการทำงานและสภาวะความเครียดในความเป็นจริงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานในชั้นยศที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ปัจจัย

ความเครียดในการทำงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีสภาวะความเครียดในความเป็นจริงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เจ้าหน้าที่ตำรวจในชั้นยศต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในสายงานแตกต่างกัน มีความรับรู้ปัจจัยความเครียดในการทำงานและสภาวะความเครียดในความเป็นจริงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อนุรัตน์ อนันทนาธร (2559) ศึกษาเรื่อง ภาวะความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ข้าราชการตำรวจ ที่มีอายุ และระดับชั้น ต่างกันมีระดับความเครียดในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้าราชการตำรวจที่มี เพศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพการสมรสต่างกันมีระดับภาวะความเครียดในการทำงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พันตำรวจตรีณฤพณ์ กรุณา (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุราชการที่แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จำลองตำรวจสาคร ตางาม (2556) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจภูธรคลองหาด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ย และชั้นยศ ที่แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ พบว่า สายงานและอายุราชการที่แตกต่างกันมีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ชั้นยศ อัตราเงินเดือน และอายุราชการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ 4 ด้าน ได้แก่ ลักษณะงาน ด้านบทบาทในองค์กร ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ และด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ 5 ระดับ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มข้าราชการตำรวจที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's α Coefficient) เพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม ซึ่งกำหนดค่ามากกว่า 0.70 ค่าจำนวนค่าได้เท่ากับ 0.974 แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง มากกว่า 0.70 จึงถือว่าเพียงพอต่อการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยความเครียดในด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ ใช้การทดสอบค่าที (t-Test) และการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Anova) เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบเปรียบเทียบพหุคูณเป็นรายคู่ต่อโดยวิธีของ Scheffe's

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ จำนวน 277 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 29 ปี มีสถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อยู่ในชั้นยศ คือชั้นประทวน มีอัตราเงินเดือน 10,000 – 19,999 บาท มีอายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี

ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษ พบว่าระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านลักษณะงานมากที่สุด รองลงมาคือด้านบทบาทในองค์กร และด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ ส่วนด้านสัมพันธภาพในที่ทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษที่มี เพศ ระดับการศึกษา ชั้นยศ ที่แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าข้าราชการตำรวจกองบังคับการปฏิบัติการพิเศษที่มี อายุ สถานภาพ อัตราเงินเดือน และอายุราชการ ที่แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดอน รูปสม (2562) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีความเครียดในการทำงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1 พบว่า เพศแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อนรรตน์ อนันทนาธร (2559) ศึกษาเรื่อง ภาวะความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า เพศต่างกันมีระดับภาวะความเครียดในการทำงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า อายุแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผล ต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐพงศ์ ภูริปริชา (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของกำลังพลในสังกัดกรมราชองครักษ์ ผลการศึกษาพบว่า อายุของกำลังพลมีความสัมพันธ์กับความเครียดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 3 พบว่าสถานภาพแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อาทิตย์ ชัยประคอง (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในสถานีตำรวจภูธรปอวินอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่าสถานภาพที่แตกต่างกัน มีปัจจัยความเครียดในการทำงานแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

5. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 4 พบว่าระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ พันตำรวจตรีณฤพณ์ กรุณา (2557) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรสระแก้ว ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

6. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 5 พบว่าชั้นยศแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อาทิตย์ ชัยประคอง (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในสถานีตำรวจภูธรบ่อวิน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับชั้นยศที่แตกต่างกัน มีปัจจัยความเครียดในการทำงานไม่แตกต่างกัน

7. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 6 พบว่า อัตราเงินเดือนแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฐพงศ์ ภูริปริษา (2549) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของกำลังพลในสังกัดกรมราชองครักษ์ ผลการศึกษาพบว่า รายได้ของกำลังพลไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียด

8. ผลการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 7 พบว่า อายุราชการแตกต่างกัน มีระดับปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ จำลิสิตตำรวจสาคร ดางาม (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจภูธรคลองหาด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว ผลการศึกษามพบว่าอายุราชการที่แตกต่างกัน มีปัจจัยความเครียดในการทำงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่มีต่อองค์กร จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียดที่สำคัญคือ ลักษณะงาน ด้านบทบาทในองค์กร ด้านความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพ ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงเห็นควรว่า ผู้บังคับบัญชาควรมีการกำหนดหน้าที่และขอบเขตในการทำงานให้ชัดเจน ไม่ให้มีการทำงานหลายอย่างในขณะเดียวกัน เพื่อลดระดับความเครียดของผู้ปฏิบัติ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน

ข้อเสนอแนะที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ควรศึกษาเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเครียด พฤติกรรมในการจัดการความเครียด ในองค์กร รวมถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียดในด้านอื่น ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา และสาเหตุที่ทำให้บุคลากร เกิดความเครียดและนำผลการวิจัยที่ได้มาปรับใช้ในองค์กร เพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาหัวข้อเดียวกัน กับประชากรที่เป็นข้าราชการ ดำรงงานในหน่วยงานอื่น เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบระหว่างหน่วยงาน และมีการศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้มากำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพการทำงานในองค์กรตำรวจ รวมถึง ควรมีการศึกษาเรื่องขวัญกำลังใจของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เพราะขวัญกำลังใจในการ ปฏิบัติที่ดีย่อมส่งผลถึงความเครียดในการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของข้าราชการตำรวจต่อไป

บรรณานุกรม

กรมสุขภาพจิต. (2539). รายงานความเครียด. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.

ดอน รูปสม (2562); ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดในการปฏิบัติงานของข้าราชการสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ณัฐา มุลตา. (2559) ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการปฏิบัติงานของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองสุวรรณภูมิ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ และการจัดการสมัยใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ณัฐพงศ์ ภูริปริชา. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของกำลังพลในสังกัดกรมราชองครักษ์.ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป,วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

เผชัญवास ศรีชัย. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปัจจัยความเครียดในการทำงานกับสภาวะความเครียดตามความเป็นจริงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อนุรัตน์ อนันทนารถ (2559) .ศึกษาเรื่อง ภาวะความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทธยา จังหวัดชลบุรี .วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรม และสังคม,คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พินิตำรวจตรีณฤพณ์ กรุณา (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจ กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรสระแก้ว .วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

จำสิปตำรวจสาคร ดางาม (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดในการทำงานของข้าราชการตำรวจภูธรคลองหาด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว.วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, คณะรัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

Cooper, C. L., Sloan, S. J. & Williams, S. (1998). Occupational stress indicator:

managementguide. Great Britain: NFER Nelson Publishing.